

Per tot això, i per tot el que hi ha, al darrere, d'esperit de dedicació i de servei a la societat, la Secció de Ciències Biològiques té la satisfacció de sotmetre al Ple de l'Institut d'Estudis Catalans la candidatura del que pot ser, si el Ple així ho considera oportú, el primer membre de la Secció de fora del Principat.

FRANCESC GONZÁLEZ I SASTRE

Presentat per Josep Carreras i Barnés

L'any 1934, amb una beca de la ciutat de Barcelona i del Govern català, s'incorporava a l'Institut Rockefeller de Nova York, on treballava el prestigiós investigador català Duran i Reynalds, un metge de Barcelona de vint-i-tres anys, procedent de l'Institut de Fisiologia de la mateixa ciutat. Era un del més joves deixebles d'August Pi i Sunyer, era Jordi Folch i Pi.

Folch i Pi, fill d'una mestra i d'un advocat i poeta que obtingué l'englantina d'or, havia nascut l'any 1911. Llicenciat a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona l'any 1932, havia ingressat quasi immediatament a l'Institut de Fisiologia, on, sota la direcció d'August Pi i Sunyer, s'havia iniciat en la recerca científica. Després de passar deu anys a l'Institut Rockefeller realitzant recerca pionera en el camp de la bioquímica dels lípids cerebrals, Folch i Pi havia adquirit tal prestigi que l'any 1944 fou cridat per la Universitat de Harvard, on l'any 1956 va assolir la Càtedra de neuroquímica i la direcció de recerca científica del MacLean Hospital. La tasca realitzada per Folch i Pi en el camp de la neuroquímica va ser excepcional, tant en treball experimental com en el sector de promoció de la recerca. L'any 1964, quan es trobava en el zenit de la seva vida científica, Folch i Pi va incorporar al seu grup de recerca un metge de Barcelona de vint-i-cinc anys que, com ell trenta anys enrere, havia traspassat l'Atlàntic per completar la seva formació científica. Era Francesc González i Sastre que avui, en nom de la Secció de Ciències Biològiques, tinc la satisfacció de presentar com a candidat a membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Francesc González i Sastre va néixer a Barcelona l'any 1939. Es va llicenciar a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, l'any 1962 i, un cop llicenciat, va incorporar-se com a professor de classes pràctiques i com a metge intern de laboratori no oficial a la Càtedra de Patologia Mèdica de la Facultat. Com a resultat del treball de recerca realitzat en aquesta època en el camp de la bioquímica clí-

nica del sistema nerviós, va publicar cinc articles en revistes de medicina clínica i de neurociència.

Com he esmentat abans, l'any 1964, Francesc González i Sastre es va incorporar al MacLean Hospital de Boston, on va romandre durant sis anys, primer com a *Fellow in Biochemistry* i després com *Assistant Biochemist*. En el mateix període va estar vinculat al Departament de Química Biològica de Medicina de Harvard, primer com a *Research Fellow*, i després com a *Research Associate*. L'any 1966 va rebre una beca per estudiar a l'estranger de la Fundació Juan March, i durant els anys 1967-1969 una beca de la Societat Esclerosi Múltiple.

En els anys de la seva estada als Estats Units, González i Sastre, sota la direcció de Jordi Folch i Pi, va realitzar recerca de gran qualitat en el camp de neurobioquímica, centrada en l'estudi de la mielina, els gangliòsids i els fosfoinositols. Fruit del treball d'aquesta etapa varen ser diverses les publicacions entre les quals cal destacar quatre en prestigioses revistes internacionals.

Consolidada la seva formació experimental, l'any 1970 Francesc González i Sastre va tornar a Barcelona on es va incorporar com a director de Departament a l'Institut Provincial de Bioquímica Clínica, i es va vincular com a professor adjunt al Departament de Bioquímica de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona, acabada de crear. L'any 1972 va obtenir el grau de doctor en medicina i cirurgia amb excel·lent *cum laude* i premi extraordinari de doctorat. I, més tard, els títols d'especialista en anàlisi clínica, i en bioquímica clínica. L'any 1972 fou nomenat professor agregat numerari i l'any 1983 catedràtic de bioquímica de la Facultat de Medicina de l'esmentada Universitat.

Al llarg de tota la seva vida Francesc González i Sastre ha realitzat una tasca, ha mantingut unes actituds i ha defensat uns valors que fan que desitgem incorporar-lo a l'Institut d'Estudis Catalans com a membre de la Secció de Ciències Biològiques. González i Sastre ha dedicat tot el seu esforç a servir una societat i un país, el nostre, des de l'àmbit de l'actuació universitària que, en el seu camp, implica tant la recerca i la docència com les prestacions assistencials i les funcions de govern i de gestió.

En el món de la recerca Francesc González i Sastre ha estat un dels pioners impulsors de la neurobioquímica a casa nostra, tant en els aspectes bàsics com en els aplicats. Les línies de recerca que ell ha desenvolupat han estat fonamentalment cinc: mielina i malalties desmielitzants, maduració del sistema nerviós central en l'espècie huma-

na, efectes de la subnutrició durant la gestació i la lactància sobre el sistema nerviós de la rata, mecanisme d'acció de la toxina tetànica i malalties lisosomals. La qualitat dels projectes realitzats, acreditada pels ajuts aconseguits de la Fundació Juan March, de la Comissió Assessora de la Presidència del Govern, de la Comisión Asesora para la Investigación Científica y Técnica (CAICYT) i del FISS, es tradueixen en els prop de setanta-cinc treballs publicats. A més, el senyor González i Sastre ha organitzat onze simposis internacionals, i ha tingut una participació destacada en altres quatre reunions científiques internacionals. Ha estat membre del comitè de redacció de tres revistes científiques i és membre de set societats científiques, dos d'elles d'àmbit internacional. La labor realitzada en el camp de la formació d'investigadors es reflecteix en les catorze tesis doctorals que ha dirigit.

La tasca desenvolupada per Francesc González i Sastre en l'àmbit de la docència s'estén a tots els graus educatius: formació de pre-grau, especialització i formació continuada. En el grau de llicenciatura cal esmentar la introducció de l'assignatura de bioquímica clínica com a assignatura optativa en el període clínic de la llicenciatura de medicina i la participació activa en l'elaboració del nou pla d'estudis. En el grau d'especialització destaca la tasca realitzada com a primer president de la Comissió Nacional de Bioquímica Clínica de 1979 a 1983 i com a coordinador del programa de màster i de doctorat de bioquímica i biologia molecular, opció bioquímica clínica i patologia molecular de la Universitat Autònoma de Barcelona. Pel que fa a la formació continuada, cal esmentar l'organització d'onze cursos monogràfics de bioquímica clínica per a especialistes. L'interès del doctor González i Sastre pels temes de docència es manifesta, també, en la seva condició de promotor i primer vice-president de l'Associació Catalana d'Educació Mèdica, en la de membre del Comitè d'Experts dels estudis d'Infermeria de la Generalitat de Catalunya, i, ben recentment, en la publicació com a editor del primer llibre de bioquímica clínica en llengua catalana.

La tasca assistencial realitzada per Francesc González i Sastre s'emmarca inicialment en l'Institut Provincial de Bioquímica Clínica i, més recentment, en el Servei de Bioquímica Clínica de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, del qual el senyor González i Sastre és director des de l'any 1981. Amb relació a aquesta tasca, cal esmentar, també, la condició de membre de quatre comitès d'experts.

Finalment, pel que fa a la labor de govern i de gestió acadèmica desenvolupada pel senyor González i Sastre, cal recordar que ha estat vice-degà i degà de la Facultat de Medicina de la Universitat Autò-

noma de Barcelona, director de Departament i director de la Unitat de Bioquímica de la Facultat de Medicina. És, potser, en aquesta tasca poc productiva des de la perspectiva curricular i a voltes desencisadora, on Francesc González i Sastre ha pogut exercir la seva voluntat de servei a la societat. On ha pogut demostrar que és un bon deixeble, en segona generació, d'aquell gran català, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i mestre de molts, que fou August Pi i Sunyer.

RICARD GUERRERO I MORENO

Presentat per Carles Bas i Peired

El doctor Ricard Guerrero i Moreno neix a Madrid l'any 1943. Estudia el batxillerat i el pre-universitari a la mateixa capital de l'Estat i tot seguit es trasllada a Barcelona on realitza els estudis de llicenciatura en ciències biològiques a la universitat, entre els anys 1962-1965. Encara alumne, s'incorpora al Departament de Microbiologia de la Universitat de Barcelona, sota la direcció del professor Ramon Parés, on és, successivament, alumne, col·laborador, professor ajudant de classes pràctiques i becari d'investigació. Realitza la tesi doctoral amb la direcció del mateix professor Ramon Parés i aconsegueix el grau de doctor en ciències per la Universitat de Barcelona l'any 1970. El 1971 ingressa a la llavors recentment creada Universitat Autònoma de Barcelona i n'és el primer professor de microbiologia. Entre els anys 1972 i 1973 es trasllada als Estats Units amb una beca postdoctoral al Departament de Bacteriologia de la Universitat de Califòrnia Davis (EUA), sota la direcció del professor John L. Ingraham. El 1974 es reincorpora a la Universitat Autònoma de Barcelona, el 1975 guanya la plaça d'agregat numerari, i el 1981 accedeix a la Càtedra. És director del Departament de Microbiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona del 1974 al 1986, del 1986 al 1988 és el primer director del nou Departament de Genètica i Microbiologia, el 1988 és nomenat catedràtic de microbiologia a la Universitat de Barcelona, ciutat on resideix actualment.

Vull fer un esment particular: he dit el primer director del nou Departament creat de Genètica i Biologia. Aquestes paraules «el nou primer director» són una tendència constant en la vida científica i humana del doctor Guerrero i Moreno.

A més de la seva activitat docent, quant a promoció, hem de destacar el 1983 el seu nomenament com a vice-degà de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona.